

Küresel risk iştahı pozitif bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün yükseliş eğilimindeydi. ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz indirimine başlamasının ülke ekonomisinin bulunduğu yer açısından olumlu bir işaret olduğunu ifade etti. Janet Yellen şu anda en önemli önceliklerinden birinin iş gücü piyasasının güçlü kalmasını sağlamak olduğunu söyledi. Ülkede haftalık işsizlik maaşı başvuruları 14 Eylül haftasında beklenti altında gelerek, iş gücü piyasasına dair pozitif sinyaller verdi. ABD'de ikinci el konut satışları Ağustos ayında tahminlerin gerisinde kaldı ve yıllıklandırılmış satışlar 3,86 milyon seviyesinde gerçekleşti. İngiltere Merkez Bankası (BoE) politika faizini beklentiler doğrultusunda %5,00 seviyesinde sabit tuttu. Norveç Merkez Bankası politika faizini % 4,50 seviyesinde korurken, Güney Afrika Merkez Bankası politika faizini 25 baz puan indirerek %8,0 seviyesine çekti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 5 baz artışla %3,74'e yükselirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi %2,19 seviyesinde yatay seyretti. Dolar endeksi yataya yakın seyrederken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kazandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %1,1, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %1,6 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,7 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %3,8 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %1,1 yükseldi ve Bitcoin %4,7 artışla 63 bin 34 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün pozitif bir seyir izledi. TCMB beklentilere paralel biçimde para politikası faizini %50'de sabit tuttu. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek dün yaptığı açıklamada, Orta Vadeli Program'ın (OVP) özünde bir dezenflasyon programı olduğunun altını çizerek, dezenflasyonla birlikte sürdürülebilir yüksek büyümeye geçmek istediklerini dile getirdi. Borsa İstanbul

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,03 ▼ -0,1%	BİST 100	9.976 ▲ 2,1%
TR 2Y	42,09 ▼ -41 bp	TR 10Y	28,47 ▼ -41 bp
DXY	100,6 ▬ 0,0%	MSCI Dünya	3.690 ▲ 1,6%
Altın (ons, \$)	2.586 ▲ 1,1%	ABD 10Y	3,74 ▲ 5 bp
Brent (varil, \$)	74,9 ▲ 1,7%	TTF (MWh, €)	33,8 ▼ -3,8%
Bitcoin (\$)	63.034 ▲ 4,7%	Karbon (ton, €)	62,8 ▼ -1,4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,5%
Euro/Dolar	0,4%
Dolar/Japon Yeni	0,2%
Dolar/Meksika Pesosu	0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0,1%
Dolar Endeksi	0,0%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,2%
Dolar/Brezilya Reali	-0,6%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	2,4%
MSCI Kuzey Amerika	1,7%
MSCI Dünya	1,6%
MSCI Avrupa	1,5%
MSCI GOÜ Avrupa	1,3%
MSCI Asya Pasifik	1,2%
MSCI GOÜ	1,1%
MSCI Latin Amerika	0,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Tüketici Güven Endeksi	Eylül		76,4
Türkiye	Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyar TL)	Ağustos		8.106

Kaynak: Thomson Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü sırasıyla %2,1 ve %2,3 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kazandı.

Yeni günde küresel risk iştahı dünden kalan eğilimlerle pozitif bir seyir izliyor. Japonya Merkez Bankası (BoJ) politika faizini tahminlerle uyumlu şekilde %0,25'te sabit tuttu. Ülkede ayrıca Ağustos ayı enflasyon rakamları açıklandı. Çin'de bankaların 1 ve 5 yıllık gösterge kredi faiz oranlarında değişikliğe gidilmedi. Bugün küresel tarafta Euro Bölgesi Eylül ayı öncü tüketici güven endeksi rakamları yayımlanacak. Yurtiçinde ise TÜİK Eylül ayı tüketici güven endeksi, Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) da Ağustos ayı merkezi yönetim borç stoku verilerini açıklayacak.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) beklentiler dahilinde para politikası faizini %5,00 seviyesinde sabit tuttu. Bir üyenin 25 baz puanlık indirim yönünde oy kullandığı toplantıda BoE'nin bilançosundaki devlet tahvillerinin gelecek 12 ayda 100 milyar sterlin azaltılması kararlaştırıldı. Verilere bağlı olarak para politikasının enflasyonda %2 hedefine ulaşınca kadar sıkı tutulmaya devam edileceği belirtilirken, önümüzdeki dönemde yapılabilecek indirimlerin kademeli olacağını altı çizildi.

Japonya Merkez Bankası (BoJ) para politikası faizini değiştirmeden, Ağustos'ta enflasyon beklentileriyle uyumlu şekilde yükseldi. BoJ para politikası faizini %0,25'te sabit tutarken, tüketici harcamalarına ilişkin değerlendirmesini iyileştirse de ekonomik aktivite ve enflasyona dair belirsizliklerin sürdüğünü belirtti. Bununla birlikte, küresel finansal piyasalardaki gelişmeleri yakından takip ettiğini ekledi. Ayrıca, Temmuz'da %2,8 olan manşet tüketici enflasyonu Ağustos'ta %3,0'a, çekirdek enflasyon da %2,7'den %2,8'e yükseldi.

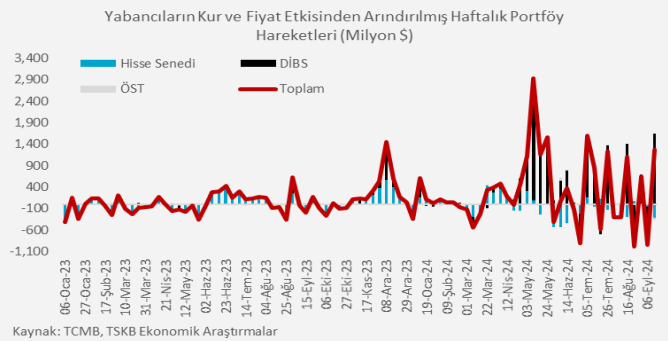
TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) beklentilere paralel biçimde para politikası faizini %50'de sabit tuttu. Açıklamasında Ağustos ayı enflasyon verisi sonrası yayımladığı Fiyat Gelişmeleri raporunda belirttiği gibi bir bütün olarak bakıldığında aylık enflasyon ana eğiliminde belirgin bir değişim olmadığını yineleyerek temkinli yaklaşımını korudu. Bir önceki karar metnine kıyasla bu açıklamasında birtakım değişikliklere gitse de parasal duruşuna dair mesajlarını değiştirmede. Enflasyon dinamiklerine ilişkin değerlendirmelerinde güncel gelişmeler ışığında bazı değişiklikler yaptı. Dezenflasyon ve indirim koşullarına ilişkin değerlendirmelerini ise değiştirmede. Likidite koşulları ve makro ihtiyati politika çerçevesine dair değerlendirmelerini korudu.

Eylül'ün ikinci haftasında TCMB rezervlerinde yükseliş görüldü. 13 Eylül haftasında TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 1,2 milyar dolar, döviz rezervleri de yaklaşık 5,6 milyar dolar artış gösterdi. Böylece brüt rezervler 153,5 milyar dolara çıktı. Benzer şekilde, net rezervler de 13 Eylül haftasında 39,7 milyardan 48,8 milyara çıktı.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 13 Eylül haftasında hisse ve tahvil tarafında ayrışma gösterdi.

TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 13 Eylül'de biten haftada 320,6 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yaparsa da, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 1 milyar 646,6 milyon dolar artırdılar. Hafta genelinde özel sektör tahvillerindeki yabancı satışları da eklendiğinde toplamda 1

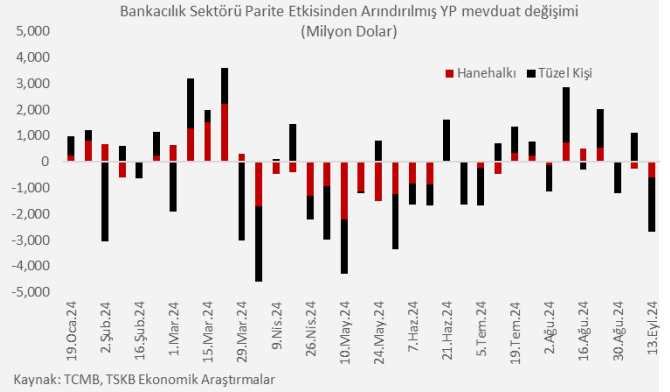
milyar 277,3 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 10 milyar 793,9 milyon dolar artmış oldu.

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

13 Eylül'de biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 2,7 milyar dolar düşüş gösterdi.

TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,6 milyar dolar, tüzel kişiler YP mevduatı da parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 2,1 milyar dolar gerileme kaydetti. 13 Eylül 2024 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %4,1 azalarak 201,6 milyar dolar oldu.

Şirket ve Sektör Haberleri

Şarj edilebilir hibrit araçların ithalatına ilişkin Resmi Gazete'de tebliğ yayımlandı. Buna göre, ithali yapılacak araçların satış sonrası montaj, bakım ve onarımı için 7 coğrafi bölgede en az 20 yetkili servis istasyonunun ithalatçının kendisi tarafından kurulmuş olması gerekecek. Bu tebliğ ile geçen yıl elektrikli araç ithalatına ilişkin yapılan düzenlemenin kapsamı genişletilmiş oldu.

Polyester elyaf ithalatında korunma önlemi uygulanacak. Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı'na göre, polyester elyaf ithalatına 23 Eylül'den itibaren başlamak üzere 3 yıl ek mali yükümlülük getirildi. Birinci yıl kilogram başına 0,048 dolar mali yükümlülük uygulanması kararlaştırılırken, bu yükümlülük ikinci yıl 0,044 dolar ve üçüncü yıl 0,040 dolar olarak belirlendi. Alınan kararda ayrıca, bazı ülkeler ve gümrük bölgelerinden ithalatının korunma önleminde muaf tutulması için tarife kontenjanı da açıldı. Kontenjan miktarı her bir ülke için yılda 5.531 tonu geçmeyecek.

Dünya Bankası, 1 Temmuz 2023 - 30 Haziran 2024 dönemini kapsayan 2024 mali yılında sağladığı 42,6 milyar dolarlık iklim finansmanı ile rekor kırdığını duyurdu.

Söz konusu tutar, bir önceki yıla göre %10 artış anlamına gelirken, bankanın sağladığı toplam finansmanın %44'üne tekabül ediyor. Böylece banka Aralık ayında açıkladığı toplam finansmanın içinde iklim finansmanına %45 pay ayırma hedefine yaklaşmış oldu. Bu iyileşmeye rağmen sağlanan finansman gelişmekte olan ülkelerde enerji dönüşümünü finanse etmek için yeterli değil. 2024 mali yılında iklim finansmanına Dünya Bankası kurumlarından Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD) ile Uluslararası Kalkınma Birliği (IDA) 31 milyar dolar, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) 9,1 milyar dolar ve Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı (MIGA) 2,5 milyar dolar katkı sağladı.

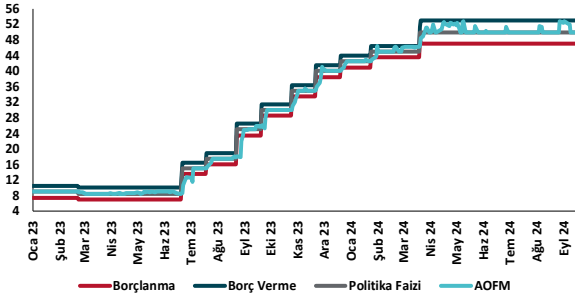
2025 yılı Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) başvuruları 2 Aralık 2024 tarihine kadar yapılabilecek. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yapılan açıklamaya göre, 2025 yılında YEKDEM'den yararlanmak isteyen yenilenebilir enerji santrallerinin son başvuru tarihi 2 Aralık 2024 olarak belirlendi.

Güneş enerjisi santrali kapasitesi artışı artmaya devam ediyor. EMBER Climate tarafından yapılan bir çalışmaya göre, küresel güneş enerjisi santrali kapasitesi artışının mevcut hızıyla devam etmesi halinde yıl sonu itibarıyla 593 gigavata (GW) ulaşması bekleniyor. Bu, bir önceki yıla kıyasla %29'luk bir artış anlamına geliyor. Çalışmaya göre, bu artışın %56'sı Çin tarafından gerçekleştirilecek.

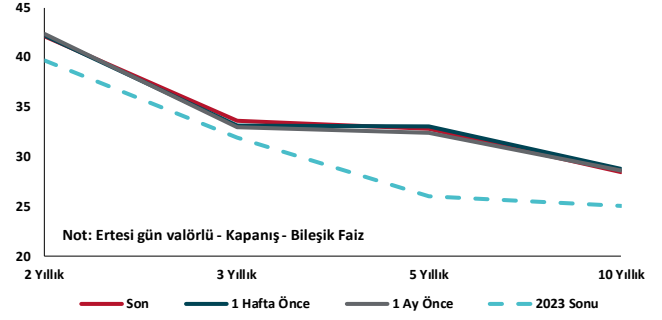
Kalkınma Gündemi

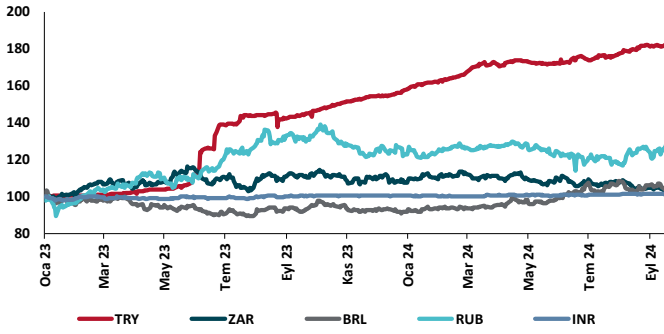
TCMB Faiz Koridoru

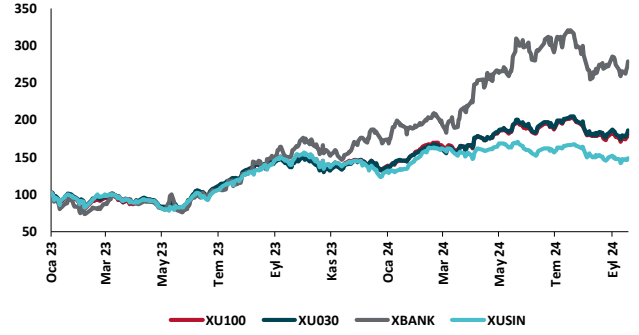
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

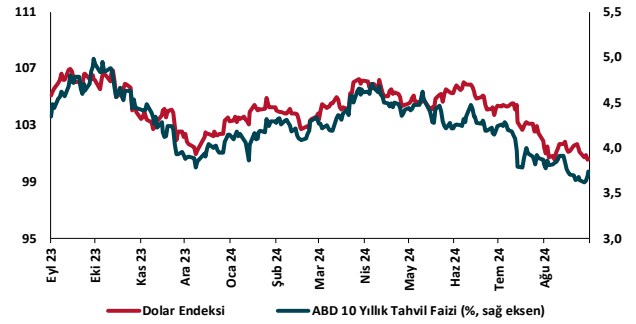
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

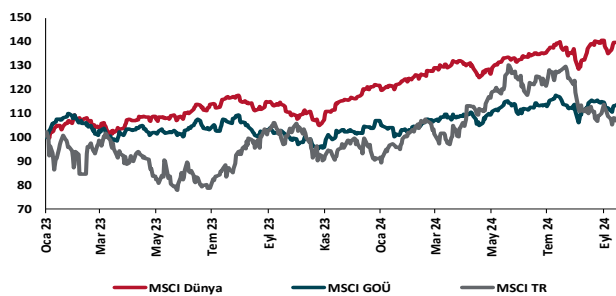
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

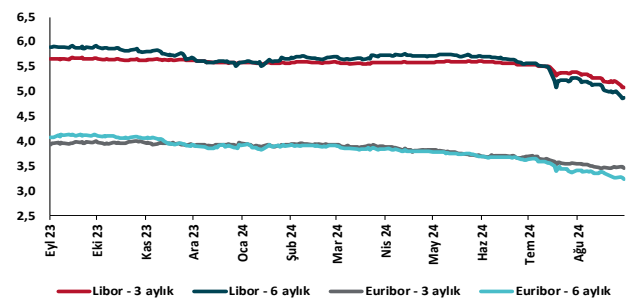
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.